

Sygn. akt I C 1476/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2019 r.

Sąd Okręgowy w Radomiu I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący Sędzia Danuta Bojarska

Protokolant: stażysta Izabela Górską

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2019 r. w Radomiu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w W.

przeciwko (...) Bank (...) S.A. z/s w W.

o zapłatę

I. postępowanie co do kwoty 80.216,09 zł (osiemdziesiąt tysięcy dwieście szesnaście złotych dziewięć groszy) umarza;

II. w pozostałej części powództwo oddala;

III. nie obciąża powoda kosztami zastępstwa procesowego pozwanego.

SSO Danuta Bojarska

Sygn. akt IC 1476/17

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 4 października 2017 roku powód (...) Sp. z o.o. w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego Banku (...) S.A z siedzibą we W. kwotę 84.220 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości. (pozew k. 3-5)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. (odpowiedź na pozew k. 46)

W dniu 27 marca 2018 roku powód z tej racji, iż otrzymał w dniu 9 lutego 2018 roku od pozwanego kwotę 80.216,09 złotych cofnął powództwo w tym zakresie i zmodyfikował roszczenie w ten sposób, iż wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 80.216,09 złotych od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tj. do 09.02.2018 roku, w łącznej kwocie 2.092,21 zł. Podtrzymał również żądanie, co do kwoty 4000 złotych oraz zasądzenie kosztów procesu.(pismo modyfikujące powództwo, k. 111, stanowisko powoda-protokół z rozprawy z dnia 12 września 2018 r. k. 147)

Pełnomocnik pozwanego wyraził zgodę na cofnięcie powództwa i wniósł w dalszym ciągu o oddalenie powództwa w pozostałym zakresie i zasądzenie kosztów procesu. (pismo pozwanego k. 122, stanowisko pozwanego- protokół z rozprawy z dnia 12 września 2018 roku k. 147)

Strony w dalszym ciągu podtrzymały swoje stanowisko w sprawie.

Sąd, ustalił następujący stan faktyczny

Właścicielami powodowej spółki (...) sp. z o.o. z/s w W. są M. P. (1) oraz P. P. po 1/2 udziałów. Sprawami spółki zajmuje się M. P. (1), jako prezes zarządu oraz jego syn M. P. (2).

W dniu 14 września 2016 roku w R. powód (...) Sp. z o.o. reprezentowany przez M. P. (2) zawarł umowę rachunku bieżącego oraz umowę bankowości elektronicznej M. F. z Bankiem (...) z siedzibą we W..(umowa k. 24 i 59-62) Obecnie od 7 września 2018 roku następcą prawnym Banku (...) jest pozwany bank (...) S.A z siedzibą w W.. Na mocy wskazanej umowy pozwany prowadził dla powoda rachunek bankowy o numerze : (...) w walucie polskiej.

W dniu 13 grudnia 2016 roku M. P. (2) syn Prezesa zarządu M. P. (1) dokonał przelewu środków pieniężnych z konta firmowego firmy (...) w banku (...) na dane zapisane w systemie, jako stały odbiorca, tj. O. (1) o numerze konta (...), z kwotą przelewu 84.219,05 zł. Przelew wykonywał na komputerze znajdującym się w biurze firmy (...), gm. S..

Zlecenie zostało przeprowadzone przy użyciu usług elektronicznych, do których dostęp jest możliwy jedynie przy użyciu numeru NIK i hasła PIN, które prawidłowo podał M. P. (2) oraz ponadto czynność jest autoryzowana kodem podanym w esemesie dla dysponenta rachunku. Podczas przeprowadzania transakcji przez syna M. P. (1) otrzymał, SMSem wiadomość z kodem akceptującym transakcję. Po otrzymaniu takiej wiadomości, podał ją telefonicznie synowi, a ten następnie wprowadził podany przez ojca kod w odpowiednią rubrykę na przelewie. Ostatecznie pieniądze nie trafiły jednak na podane konto bankowe, a na inne prywatne konto w banku (...) S.A tj. konto o numerze (...), nie należące do O. tylko do osoby trzeciej- P. G..(dokument przelewu k. 24 akt 2 Ds (...))

Po realizacji przelewu w dniu 15 grudnia 2016 roku do M. P. (1) zadzwoniła pracownica banku z zapytaniem czy firma O. zmieniła numer rachunku bankowego oraz z informacją, iż środki zostały przesłane na konto prywatne. Po uzyskaniu tych informacji w tym samym dniu M. P. (1) udał się do Komendy Miejskiej Policji w R. i złożył zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa oszustwa internetowego na kwotę 84.219,05 złotych.(protokół przesłuchania k. 3 akt 2Ds (...))

Jednocześnie Prokuratura Rejonowa W. M. dnia 16 grudnia 2016 roku otrzymała zawiadomienie Banku (...) S.A. o podejrzanym przelewie środków na rachunek P. G., który to przelew mógł być wynikiem oszustw na szkodę klientów (...). W rezultacie przelew w kwocie 80.219,05 zł postanowieniem prokuratora Prokuratury Rejonowej W.-M. został zablokowany.

Dochodzenie w tej sprawie zostało wszczęte 16 grudnia 2016 roku i prowadziła je jednostka Komendy Policji II w W. za numerem WD- (...).

Według informacji od (...) Bank S.A. wynika, że rachunek (...), na który dotarł przelew został założony drogą elektroniczną przez P. G. zam. A., adres korespondencyjny T. ul. (...) (mieszkaniec kamienicy przy ul. (...) w T. oświadczył, że nie ma w niej numeru 5a).

W tym samym dniu, tj. 13 grudnia 2016 roku z tego rachunku został wykonany przelew środków w wysokości 4 tys. zł i 79 tys. zł na rachunek techniczny karty pre-paid o numerze (...) wykorzystywany do obsługi rozliczeń transakcji dokonanych za pomocą karty (...) prepaid (tzw. przeplacona).

Od Banku (...) uzyskano informację, że konto techniczne także zostało utworzone drogą elektroniczną dla P. G.. Obydwa powyższe rachunki zostały i stworzone drogą internetową w dniach 10 marca i 12 marca 2016 roku. Bank nie dysponuje numerem IP, z którego utworzono konta. P. G. nie przebywa pod znanymi adresami, nie posiada stałego miejsca zameldowania, wobec tego zostały za nią wszczęte poszukiwania przez KPP A. o ustalenie miejsca pobytu dla celów prawnych. Według informacji uzyskanej od różnych instytucji, p. G. prowadzi koczowniczy tryb życia, nie

widnieje w ewidencji osób bezrobotnych, przebywa wraz z innymi bezdomnymi w pustostanach, nie wyraziła zgody na umieszczenie jej w placówce dla bezdomnych.

Finalnie w dniu 13 czerwca 2017 roku P. G. została przesłuchana w charakterze świadka przez KPP A. i zeznała, że nie zakładała żadnego konta w banku, nie posiada komputera, Internetu, telefonu, nie ma nic wspólnego z przedmiotową transakcją pieniężną, nie wie, kto zamieszkuje pod adresem w T. i dlaczego ten adres został podany w banku. Zeznała, że skradziono jej dowód osobisty w 2015 roku. Kilkukrotnie odbywała kary pozbawienia wolności, w dniu 12 stycznia 2017 roku została zwolniona z Aresztu Śledczego w B..(postanowienie o umorzeniu dochodzenia z dnia 29 czerwca 2017 k. 136 akt PR 2 Ds. (...))

Prokuratora Rejonowa R. zabezpieczyła komputer stacjonarny, na którym wykonywany był przelew. W dniu 11 kwietnia 2017 roku powołano biegłego informatyka, aby stwierdził, czy na komputerze zostało wgrane tzw. „złośliwe oprogramowanie”, z jakiego numeru IP, czy logowano się do strony banku. W odpowiedzi uzyskano opinię nr (...), z której wynika, że z komputera logowano się do kanałów bankowości elektronicznej różnych banków, w tym (...) oraz ujawniono obecność oprogramowania wirusowego, m.in. wirus typu „koń trojański” o nazwie (...), który wykorzystywany jest do ataków hackerskich w celu przechwytywania i przesyłania danych logowań do systemów bankowości elektronicznej oraz systemów pośredniczących w płatnościach. Po sporządzeniu ekspertyzy przez biegłego, komputer oddano właścicielowi za pokwitowaniem.(postanowienie o umorzeniu dochodzenia z dnia 29 czerwca 2017 k. 136 akt PR 2 Ds. (...))

Ponadto z opinii biegłego z zakresu informatyki mgr inż. M. P. (3) sporządzonej na potrzeby postępowania przygotowawczego PR 2 Ds. (...) z dnia 16 maja 2017 roku wynika, iż na dysku twardym badanej jednostki komputerowej należącej do M. P. (1) odnaleziono informacje świadczące o logowaniach użytkownika tego komputera do internetowych systemów bankowości elektronicznej. W okresie od 01.12.2016 do 31.12.2016 roku użytkownik logował się do systemów transakcyjnych następujących banków: Bank (...), (...) Bank (...), R.P., Bank (...), A. Bank, Bank (...). Pełna historia przeglądanych witryn, w wyżej wymienionym okresie, zapisana została na płycie DVD dołączonej do niniejszego opracowania. Podczas badania nie ujawniono zapisów logowań do tzw. „fałszywych, spreparowanych” stron banków.

Na badanym nośniku, wśród elementów uruchamianych przy starcie systemu operacyjnego, wśród kluczy i wpisów rejestru a także pomiędzy plikami znajdującymi się na dysku ujawniono obecność oprogramowania wirusowego.

Jedna z odnalezionych i wyszczególnionych złośliwych aplikacji rozpoznana została, jako wirus typu koń trojański o nazwie (...), który wykorzystywany jest podczas ataków hackerskich w celu przechwytywania i przesyłania danych dotyczących logowań do systemów bankowości elektronicznej oraz systemów pośredniczących płatnościom.

Biegły stwierdza, iż G. to odmiana wirusa typu trojan/malware. Rozpowszechniany jest, jako skompresowany załącznik do wiadomości e-mail lub poprzez fizyczne nośniki wymienne podłączane do systemu. Po zainstalowaniu i uruchomieniu wirusa w systemie, automatycznie gromadzi on tzw. osobiste dane identyfikacyjne, takie jak: dane komputera, dane zainstalowanych aplikacji, informacje o interfejsach sieciowych. Ponadto oprogramowanie to jest w stanie zbierać informacje wpisywane przez użytkownika lub przechwytywać zrzuty ekranowe. G. jest zgłoszony, jako wirus zagrażający bezpieczeństwu transakcji dokonywanych za pomocą systemów bankowości internetowej oraz witryn internetowych systemów pośredniczących płatnościom. Wykradzione informacje są filtrowane do wstępnie skonfigurowanego serwera / protokołów File Transfer Protocol lub do adresów e-mail, jako załączniki.(opinia k. 63-74)

Natomiast z opinii biegłego sądowego A. K. sporządzonej na potrzeby niniejszego postępowania wynika, iż obecnie nie ma możliwości przeprowadzenia badań wstecznych odnośnie systemów bankowości elektronicznej ówczesnego Banku (...) oraz brak jest komputera oraz systemu komputerowego za pomocą, którego wykonywania były przedmiotowa operacja bankowa.(opinia k 157-158) Po analizie akt sprawy i opinii biegłego z 16 maja 2016 roku z postępowania karnego biegły stwierdza, iż ujawniono wówczas obecność złośliwego oprogramowania na badanym komputerze typu trojan o nazwie (...). Program tego typu rozpowszechniany był, jako „faktura lub wezwanie

do zapłaty" w formie załącznika do wiadomości email. Próba otwarcia załącznika skutkowałą infekcją komputera bez wykazywania wizualnych efektów na ekranie monitora. Złośliwy kod infekował ustawienia starszych, często nie aktualnych wersji przeglądarki internetowej typu Firefox. Założeniem twórców „hakerów" było przechwycenie ukierunkowanych danych lub ich skuteczną modyfikację w sposób niezauważalny przez użytkownika. T. (...) występował w kilku wersjach, przechwytyując informację przekazywał je Na serwer sprawcy oraz manipulatora podmieniającego dane będące w jego zainteresowaniu.

Przechwycone dane (login i hasło) złośliwe oprogramowanie przesyłało na serwer sprawców, gdzie za ich pomocą logowano się i modyfikowano dane zapisane w przelewach stałych lub zdefiniowanych. Prawowity użytkownik przy wykonywaniu operacji przelewu zdefiniowanego często nie weryfikuje numeru rachunku zapisanego a jedynie nazwę i dane odbiorcy, co w konsekwencji prowadzi do transferu środków na inne niż zamierzone konto.

Inna zmodyfikowana funkcjonalność trojan (...), to obserwacja i weryfikacja działań wykonywanych przez użytkownika zainfekowanej przeglądarki i uaktywnienia się przy wykryciu ciągów znaków, np. numer rachunku bankowego (ciąg 26 znaków) w połączeniu z odwiedzaną stroną internetową, która zawierała słowo kluczowe np.: bank. Tak ukierunkowany atak, pozwalał na podmianę numeru rachunku (ciąg 26 znaków) w chwili przekazywania prawdziwych, poprawnie wypełnionych danych w formularzu przelewu na koncie użytkownika platform bankowości internetowej. Bank otrzymywał dyspozycję już z podmienionymi i zaakceptowanymi przez użytkownika danymi.

W obu przypadkach realizację przelewu potwierdzić należy kodem otrzymanym w SMS-ie wysłanym przez bank, który potrzebny jest do autoryzacji i zakończenia transakcji. Użytkownicy, często bez pełnego zapoznania się z treścią takiej wiadomości, autoryzują przelew. Powód potwierdził w zeznaniach (k.4 akt. (...), (...)) przekazanie kodu autoryzującego do realizacji spornego przelewu.

W ocenie biegłego, na podstawie analizy materiału z akt sprawy, działanie ujawnionego przez biegłego sądowego M. P. (3), złośliwego kodu (...) mogło przyczynić się do modyfikacji przy wykonywaniu spornej transakcji. System bankowy, zrealizował przelew zgodnie z otrzymanymi i zaautoryzowanymi danymi. (opinia k. 157-158)

Postępowanie karne w sprawie oszustwa internetowego na szkodę M. P. (1) na kwotę 84.219,05 zł podczas nielegalnego transferu pieniędzy z konta bankowego (...) na konto w banku (...) tj. o przestępstwo 286 § 1 k.k. zostało umorzone w dniu 29 czerwca 2017 r. z uwagi na nie wykrycie sprawców przestępstwa. (postanowienie k. 136-138 akt PR 2 Ds. (...))

Na mocy prawomocnego postanowienia Prokuratury Rejonowej W.-M. z dnia 29 stycznia 2018 roku w sprawie (...) nakazano zwrócić dowody rzeczowe w sprawie w postaci środków pieniężnych w kwocie 1216,04 zł oraz w kwocie 79.000,05 zł znajdujące się na rachunkach bankowych Banku (...) S.A. w W. należących do P. G.. W dniu 08.02.2018 r. Bank (...) S.A. przekazał środki w kwocie 1216,04 zł z rachunku P. G. na konto (...) Sp. z o.o. z/s w W. oraz w dniu 09.02.2018 r. na kwotę 79.000,05 zł.(dowody przelewu k. 113-114)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wskazane dowody przede wszystkim w postaci dokumentów oraz zeznań M. P. (2) (protokół z rozprawy z dnia 7 lutego 2018 roku k. 103v) i M. P. (1)(protokół z rozprawy z dnia 25 września 2019 roku k. 197) oraz świadka M. K. (protokół z rozprawy z dnia 12 września 2018 roku minuta 00:09:10-00:21:50 k. 147v) i M. P. (4) (protokół z rozprawy z dnia 12 września 2018 roku minuta 00:21:50-00:35:26 k. 147v) a także na podstawie bezspornych twierdzeń stron.

Wskazać należy, iż co do zasady stan faktyczny nie był między stronami sporny. Różnice sprowadzały się do odmiennej oceny prawnej dokonywanych czynności. Za wiarygodne należało, zatem uznać zeznania stron oraz zawnioskowanych świadków, jako logiczne spójne i pełne.

Dokumenty zgromadzone w aktach sprawy w tym sporządzone opinie biegłych informatyków nie były kwestionowane przez strony, nie budzą one również wątpliwości Sądu zarówno pod względem formalnym jak i materialnym.

Sąd zważył, co następuje

W ocenie Sądu powództwo, co zasady w zakresie zmodyfikowanym przez powoda zasługuje w całości na oddalenie, jako niezasadne.

Wskazać należy, iż niewątpliwie powód padł ofiarą oszustwa internetowego na kwotę 84.219,05 złotych podczas nielegalnego transferu pieniędzy z konta bankowego w banku (...) na konto w banku (...).

W sprawie niniejszej istotny jest jednak fakt, iż powód w dniu 8-9 lutego 2018 roku otrzymał od Banku (...) S.A. środki finansowe w kwocie 80.216,09 zł z konta P. G. zabezpieczone, jako dowody rzeczowe w postępowaniu karnym. Bank (...) S.A zrealizował powyższy przelew na mocy prawomocnego postanowienia Prokuratury Rejonowej W.-M. z dnia 29 stycznia 2018 roku w sprawie (...). (postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych oraz dowody przelewu k. 113-114)

W związku z powyższym powód cofnął powództwo do kwoty 80.216,09 zł domagając się jedynie odsetek ustawowych za okres od wytoczenia powództwa do dnia zapłaty tj. 09.02.2018 r. w kwocie łącznej 2.092,21 zł oraz pozostałą kwotę 4000 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz wnosił o zasądzenie kosztów procesu biorąc pod uwagę całość dochodzonego roszczenia twierdząc, iż pozwany spełnił świadczenie w trakcie procesu. Powód podnosił, iż fakt, że Bank (...) S.A. przekazując powodowi środki finansowe w dniu 8-9 lutego 2018 roku na kwotę 80.216,09 zł oznacza, że pozwany bank (...) S.A tym samym uznał powództwo w zakresie podanej kwoty. (pismo powoda z dnia 27 marca 2018 roku k. 111, i z dnia 26 czerwca 2018 roku k.131, stanowisko powoda z rozprawy z dnia 12 września 2018 roku k. 147)

Po pierwsze na podstawie art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy. Zgodnie z treścią art. 355 § 1 k.p.c. sąd umarza postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew.

W okolicznościach niniejszej sprawy, czynność dyspozytywna strony powodowej polegająca na cofnięciu pozwu, nie została uznana przez Sąd za sprzeczną z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzającą do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.). Pozwany także wyraził zgodę na cofnięcie w zakresie kwoty 80.216,09 zł. (stanowiska stron-protokół rozprawy z dnia 12 września 2018 roku k. 147)

W związku z powyższym orzeczono jak w pkt. I i umorzono postępowanie do kwoty 80.216,09 zł.

Powyższa okoliczność nie oznacza jednak, iż pozwany przegrał powództwo w podanym zakresie z tej racji, iż spełnił dochodzone roszczenie w trakcie niniejszego procesu.

Przekazanie środków w dniach 8-9 lutego 2018 roku odbyło się przez inny bank oraz na skutek wykonania postanowienia Prokuratury Rejonowej W.-M. z dnia 29 stycznia 2018 roku oraz miała charakter jedynie techniczny i nie wynikała z woli pozwanego dotyczącego uznania długu w tym zakresie. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż to nie pozwany bank (...) S.A. dokonał powyższego przelewu na rzecz powoda tylko Bank (...) S.A z rachunku, którego były zgromadzone i zabezpieczone przez prokuraturę środki finansowe pochodzące z przestępstwa. Trudno, zatem uznać, iż wykonując przez inny bank postanowienie Prokuratury W. M. z dnia 29 stycznia 2018 roku w zakresie dowodów rzeczowych, na mocy, którego zwrócono powodowi środki finansowe w kwocie 80.216,09 zł, pozwany tym samym złożył oświadczenie o uznaniu długu w powyższym zakresie w sposób zarówno bezpośredni jak i dorozumiany.

W skutek powyższego, co do zasady to powód przegrywa proces w zakresie cofniętego roszczenia na mocy art. 203 k.p.c., a nie pozwany. Tym bardziej, iż nie ponosi odpowiedzialności, co do zasady w przedmiotowej sprawie.

Odnosząc się do zasadności powództwa wskazać należy, iż pierwotnie kwestia uregulowania usług płatniczych w formie elektronicznej została wskazana w Dyrektywie 07/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego zmieniającej dyrektywę 97/7/WE, 02/65/WE, 05/60/WE, 06/48/WE i uchylającej dyrektywę 97/5/WE (dalej: „PSD”). Polska implementowała powyższą dyrektywę w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych.

Wprawdzie w punkcie (48) preambuły PSD wskazano, że dopuszczalne jest dla państw członkowskich wprowadzenie wymogu, zgodnie, z którym dostawca usług płatniczych płatnika powinien działać z należytą starannością, o ile jest to możliwe z technicznego punktu widzenia i nie wymaga wprowadzania zmian ręcznie, spójność unikatowego identyfikatora, a jeżeli stwierdzi się brak takiej spójności - odmówić wykonania zlecenia płatniczego i powiadomić o tym płatnika; co do zasady odpowiedzialność dostawcy usług płatniczych powinna ograniczać się do prawidłowego wykonania transakcji płatniczej zgodnie ze zleceniem płatniczym złożonym przez użytkownika takiej usługi. Polska, jako państwo członkowskie nie wprowadziła takiego wymogu - nie są nim przepisy ustawy o usługach płatniczych, w szczególności art. 143 oraz art. 144-146, ani art. 64 PrBank.

Należy również wskazać, iż podstawą odpowiedzialności pozwanego nie może być niniejszej sprawie art. 64 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 Prawo bankowe odnoszący się do ogólnej reguły dotyczącej solidarnej odpowiedzialności banków za należyte przeprowadzenie polecenia przelewu. Regulacja powyższa jest wyłączona na podstawie ust. 2 powołanego przepisu zgodnie, z którym przepis ust. 1 nie stosuje się do usług płatniczych uregulowanych w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych.

Zatem ostatecznie w sprawie niniejszej kwestię odpowiedzialności za realizację usług bankowych w postaci elektronicznej reguluje ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, która weszła w życie dnia 24 października 2011.

Zgodnie z art. 143 powołanej ustawy zlecenie płatnicze uznaje się za wykonane na rzecz właściwego odbiorcy, jeżeli zostało wykonane zgodnie z informacjami, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt. 1 lub w art. 27 pkt. 2 lit. b, a w przypadku wskazania w treści zlecenia płatniczego unikatowego identyfikatora - jeżeli zostało wykonane zgodnie z tym unikatowym identyfikatorem bez względu na dostarczone przez użytkownika inne informacje dodatkowe.

Jeżeli unikatowy identyfikator podany przez użytkownika jest nieprawidłowy, dostawca nie ponosi odpowiedzialności na podstawie art. 144-146. Dostawca płatnika jest jednak obowiązany podjąć działania w celu odzyskania kwoty transakcji płatniczej. Strony mogą zastrzec w umowie, że dostawca ma prawo pobrać od użytkownika opłatę za odzyskanie środków; przepis art. 36 ust. 2 stosuje się odpowiednio. Przy wykonaniu transakcji płatniczych z wykorzystaniem rachunku bankowego unikatowym identyfikatorem jest numer rachunku bankowego, chyba, że strony uzgodnią w umowie ramowej inny unikatowy identyfikator.

Reasumując od dnia wejścia w życie wspomnianej ustawy na dostawcy usług płatniczych spoczywa jedynie obowiązek weryfikacji numeru rachunku, nie zaś danych posiadacza rachunku, na którego rzecz ma nastąpić wpłata. Oznacza to, że pozwanemu w sprawie niniejszej w świetle obowiązujących przepisów nie można zarzucić niedochowania należytej staranności poprzez niesprawdzenie personaliów beneficjenta przelewu z danymi posiadacza rachunku. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 31 października 2014 roku sygn. akt I Aca 607/14 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 20 lutego 2015 roku sygn. akt VI Aca 546/14)

Stąd też nawet w wypadku, jeżeli z podanych przez użytkownika informacji dodatkowych wynika, iż identyfikator został podany błędnie, dostawca nie ma obowiązku sprawdzania tej niezgodności. Rozwiązanie takie jest podyktowane potrzebą automatyzacji wykonywania transakcji, gdyż tylko w tym przypadku możliwe jest zachowanie terminów wykonywania transakcji wskazanych w art. 54 i n.

W związku z powyższym wejście w życie art. 143 zamyka wątpliwości prawne dotyczące obowiązku banków weryfikowania podanych przez osobę zlecającą dokonanie przelewu danych odbiorcy z podanym numerem rachunku bankowego tego odbiorcy. W szczególności traci aktualność wyrok SN z 17.12.2008 r., I CSK 205/08 (MoP 2009, Nr 2, poz. 58). (M. Grabowski, Ustawa o usługach płatniczych. Komentarz, Warszawa 2012.)

Brak jest zatem podstaw do nakładania na bank jako dostawcę usług płatniczych dodatkowego obowiązku weryfikacji rachunku bankowego wskazanego przez dysponenta przelewu. (M.Pr. Bank 2016/4/13-22)

W ocenie Sądu brak było również po stronie pozwanego banku takich działań które uzasadniałyby jego odpowiedzialność na zasadach ogólnych dotyczących przede wszystkim zachowania należytej staranności w postaci sprawdzenia zgodności rachunku i nazwy beneficjenta przy realizacji przelewu czyli wykonania zobowiązania zgodnie z art. 353 § 1 i 355 § k.c. Z przeprowadzonego postępowania dowodowego nie wynika, iż po stronie banku nastąpiły takie nieprawidłowości w systemie elektronicznym które skutkowały dostępem do konta powoda osób nieuprawnionych.

M. P. (2)- syn prezesa zarządu powodowej spółki (...) zarówno zalogował się na konto bankowe przy użyciu właściwego unikatowego loginu i hasła jak i prawidłowo wypełnił dane do przelewu, gdzie określił przy tym prawidłowy numer rachunku bankowego i nazwę odbiorcy oraz kwotę przelewu jak i potwierdził jego realizację kodem otrzymanym od swego ojca, a dostarczonym przez pozwany bank w postaci esemesa do dysponenta rachunku M. P. (1). Bank zrealizował przelew zatem zgodnie z jego dyspozycją i posiadał prawidłową autoryzację dysponenta rachunku. Po stronie banku zostały, zatem spełnione wszystkie warunki, jakie nakłada na niego ustawa w zakresie realizacji przedmiotowego przelewu.

Istotny jest zatem fakt, iż ustaleń dokonanych przez biegłego informatyka (opinia k. 71 akt 2PR 2 Ds. (...)) zawartych w opinii z dnia 16 maja 2017 roku sporządzonej na potrzeby postępowania karnego po zabezpieczeniu komputera, z którego dokonywano przedmiotowego przelewu, a także potwierdzonej ustaleniami biegłego A. K. (opinia k. 157-158) wynika, iż komputer powoda zawierał złośliwe oprogramowanie typu trojan o nazwie (...). Program powyższy najprawdopodobniej przyczynił się do modyfikacji przy wykonywaniu przelewu przez stronę powodową i zmienił rachunek bankowy dokonywanego przelewu.

Należy, zatem stwierdzić, iż to wyłącznie po stronie powoda istniała przyczyna, dla której bank zrealizował przelew na inne konto niż pierwotnie było zamiarem powoda. Dodatkowo to tylko z inicjatywy pozwanego banku nastąpiło poinformowanie powoda o wykonaniu zlecenia na inne konto niż pierwotnie było zamierzone. Powód ani nie sprawdzał czy przelew doszedł do odbiorcy - firmy (...) ani też czy rachunek bankowy w historii przelewów po jego dokonaniu był prawidłowy. Miał przy tym dostęp do swojego rachunku bankowego w sposób nieograniczony. (...) Bank (...) S.A zawiadomił także w dniu 16 grudnia 2016 roku Prokuraturę Rejonową W.-M., o podejrzanym przelewie środków na rachunku P. G., co biorąc pod uwagę całość sprawy niewątpliwie w zdecydowany sposób umożliwiło organom ścigania zabezpieczenie środków na rachunku bankowym założonym na jej nazwisko. Tylko, zatem w ten sposób bank mógł zabezpieczyć wspomniane środki i powód mógł tym samym odzyskać prawie całość dochodzonej kwoty.

Podsumowując pozwany bank realizując przelew zgodnie z przepisami ustawy, jeżeli tylko odpowiadał on przyjętej formie i został potwierdzony odpowiednim identyfikatorem, nie był odpowiedzialny za ewentualne zmiany w rachunku bankowym, które wystąpiły po stronie powoda.

Na skutek powyższego powództwo zasługiwało na oddalenie, o czym orzeczono jak w pkt. II wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c.

W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, iż powód padł ofiarą oszustwa internetowego. Wnosząc swoje roszczenie był przekonany o jego zasadności. Należy też wskazać, iż główna część dochodzonej kwoty została przez niego na szczęście odzyskana. Z racji cofnięcia powództwa przez powoda i oddalenie powództwa w pozostałej części winien on ponieść całość kosztów niniejszego postępowania, jako przegrywający sprawę w całości. Powód jednak już poniósł znaczne koszt procesu w postaci opłaty od pozwu na kwotę 4211 zł oraz koszt wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika, wydatki pozwanego sprowadzały się natomiast tylko wynagrodzenia pełnomocnika. W ocenie Sądu z racji charakteru dochodzonego roszczenia nie jest, zatem zasadne, aby obciążać go dodatkowo dalszymi kosztami w sprawie i dlatego orzeczono o odstąpieniu ponoszenia przez niego kosztów zastępstwa procesowego strony przeciwnej. Jednocześnie kwota 1000 złotych zaliczki na biegłego zostanie zwrócona po prawomocnym zakończeniu postępowania.